

**PROTECȚIE, STABILITATE,
PROGRES****8 septembrie -
Aniversarea a 12-a
de la crearea AGEPI**

La 25 mai 1992 Președintele Republicii Moldova semnează Decretul nr. 120 cu privire la instituirea Agenției de Stat pentru Protecția Proprietății Industriale a Republicii Moldova (AGEPI) pe lângă Ministerul Economiei și Finanțelor al Republicii Moldova. Scopul acestei acțiuni – organizarea și asigurarea protecției proprietății industriale în Republica Moldova.

La 8 septembrie 1992 Guvernul aprobă Regulamentul, structura și per-

DIN CUPRINS:**PROTECȚIE,
STABILITATE, PROGRES****COOPERARE
INTERNAȚIONALĂ****PERSPECTIVA &
PRESTANȚA
SISTEMULUI****ÎN VIZOR: REALIZAREA
DREPTURILOR
DE PROPRIETATE
INTELECTUALĂ****INFOTRASEE****PROMOVARE,
SERVICII,
INSTRUIRE****PUBLICITATE****DivertisMOMENT**

sonalul aparatului AGEPI – organ al administrației publice centrale ce elaborează strategia, determină direcțiile și asigură realizarea politicii Republicii Moldova în domeniul protecției proprietății industriale. Această zi este considerată drept data fondării Agenției de Stat pentru Protecția Proprietății Industriale a Republicii Moldova.

Este relevant faptul că, pe an ce trece, tot mai mulți agenți economici autohtoni conștientizează necesitatea protecției OPI atât în țară, cât și peste hotare. Dacă ar fi să punctăm unele rezultate, cu adevărat remarcabile din activitatea multilaterală a colectivului Agenției, în primul rând ne-am referi la cele ce exprimă activitatea de brevetare / înregistrare a obiectelor de proprietate industrială (OPI): din anul 1993 până la ora actuală la AGEPI au fost depuse 3689 de cereri de brevet de invenție și eliberate 2270 de brevete; la AGEPI sunt depuse actualmente 145 de cereri de înregistrare a soiurilor de plante; 1787 de brevete eurasiatice sunt valabile pe teritoriul Republicii Moldova. Timp de 12 ani au fost depuse 48790 de cereri de înregistrare a mărcilor de produse și servicii din 55 țări ale lumii, dintre

care 16513 au fost depuse pe cale națională (de la solicitanți naționali și străini) și 32277 de cereri – pe cale internațională (prin Aranjamentul și Protocolul de la Madrid).

Examinatorii AGEPI au eliberat titularilor naționali și străini în cei 12 ani de muncă 11235 certificate de marcă și 587 de certificate de desene /modele industriale.

Prin Aranjamentul de la Lisabona în Republica Moldova au fost depuse și examinate 781 de cereri de înregistrare a denumirilor de origine a produselor.

În ultima perioadă AGEPI, cu sprijinul Guvernului și al Parlamentului, a promovat o serie de acte normativ-legislative menite să faciliteze activitatea de creare, protecție juridică și implementare a OPI în economia națională. Menționăm Strategia de dezvoltare a sistemului național de protecție și utilizare a OPI până în anul 2010, document de perspectivă prin care se urmărește promovarea și punerea în aplicare a unei politici coerente de dezvoltare a sistemului național de protecție și utilizare a proprietății industriale în economia țării, integrarea proprietății industriale în activitatea antreprenorială.

Un impact deosebit de mare asupra activității inovatoare din țară au Expoziția Internațională Specializată "INFOINVENT" (în

anul curent ajunsă la ediția a VIII-a), concursurile „Invenția anului”, „Marca comercială a anului”, organizate cu concursul AGEPI.

Continuă consolidarea și dezvoltarea relațiilor reciproc avantajoase cu organisme internaționale în domeniu, și anume cu Organizația Mondială de Proprietate Intelectuală (la care Republica Moldova a aderat în anul 1991), Organizația Mondială a Comerțului, Consiliul Interstatal pentru problemele protecției proprietății industriale, al cărui președinție până în anul 2003 a fost exercitată de Republica Moldova, cu Oficiul Eurasiatic de Brevete, Oficiul European de Brevete, Coaliția Internațională Anti-contrafacere, Coaliția pentru Protecția Drepturilor de Proprietate Intelectuală ș.a.

AGEPI conlucrează fructuos cu oficiile naționale de specialitate din mai multe țări ale lumii: Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci din România, Oficiul Ungar de Brevete, Departamentul de Stat pentru Proprietatea Intelectuală al Ucrainei, Agenția de Stat pentru Brevete și Mărci a Federației Ruse (Rospatent), Institutul Național de Proprietate Industrială al Franței etc.

În calitate de indici incontestabili ai eficienței colaborării noastre internaționale pot servi numeroasele reuniuni pe probleme actuale ale protecției și realizării drepturilor de PI organizate la Chișinău cu concursul

OMPI, OEAB, OEB și, desigur, al AGEPI, invitarea specialiștilor noștri la diverse acțiuni cu caracter normativ-legislativ sau tehnico-științific organizate de forurile internaționale. Menționăm că în perioada 18 - 21 octombrie curent la Chișinău va avea loc un seminar internațional sub egida OMI și OMC cu participarea delegațiilor a circa 20 de state ale Europei Centrale și de Est.

Un loc important în activitatea AGEPI îl ocupă pregătirea și perfecționarea cadrelor în domeniu, inclusiv a consilierilor, reprezentanților în proprietate industrială. Fiind un domeniu nou și important pentru Republica Moldova, cu un sistem complex de realizare a procedurii de brevetare/înregistrare a obiectelor de proprietate industrială, este necesar ca nivelul cunoștințelor specialiștilor care activează în domeniu să corespundă cerințelor stabilite la nivel internațional, asigurându-se astfel integrarea în sistemul unic internațional de protecție a proprietății industriale. Astfel, AGEPI, de sine stătător, precum și cu susținerea organismelor internaționale și regionale, organizează anual seminare, cursuri și training-uri specializate în domeniu atât pentru angajații săi, cât și pentru alți specialiști din sistemul național de proprietate industrială, colaboratori ai organelor de drept, lucrători ai sistemului vamal ș.a.

Cu ocazia aniversării a 12-a de la fondarea Agenției, în sala de festivități AGEPI, în cadrul unei adunări festive, dnii Nicolae TARAN, Director General, Ion Daniliuc Vicedirector General, și dna Ana Zavalistâi, președinte al Comitetului Sindical AGEPI, au felicitat membrii colectivului și pe toți cei care își aduc aportul la funcționarea ei cu succes, decernându-le premii și diplome.

În revista Organizației Mondiale de Proprietate Intelectuală (WIPO Magazine), numărul din septembrie-octombrie 2004, a fost publicat un articol despre activitatea din domeniul protecției proprietății intelectuale în Republica Moldova. Reproducem mai jos acest articol.

Piața economică a Moldovei: crearea infrastructurii proprietății intelectuale Moldova – IP infrastructure creation for a market economy

During the last fifteen years many states with economies in transition to an open market system have established and built their intellectual property (IP) systems, enacting many new laws and modernizing their IP infrastructures. Previously, when certain of these states were part of the Soviet Union, industrial property-related matters in the republics, particularly the protection of inventions, were carried out by the State

Committee for Inventions and Discoveries. However, most of the republics had branch offices, which provided limited services, to the local population.

The Republic of Moldova, which had such an office, still had a long way to go to establish its own IP mechanisms when it gained independence in 1991.

The evolution of industrial property protection in Moldova was interdependent on the administrative, social and economic changes necessary to the process of establishing the state and acquiring political and economic independence, while transiting from a centrally-planned economy to a market economy. In 1993 and 1994, the newly-independent state declared itself bound, with retroactive effect as of December 31, 1991, by the international treaties administered by WIPO to which the Soviet Union was party. The treaties included the:

- ◆ Convention Establishing the World Intellectual Property Organization;
- ◆ Paris Convention for the Protection of Industrial Property;
- ◆ Madrid Agreement Concerning the International Registration of Marks;
- ◆ Budapest Treaty on the International Recognition of the Deposit of Microorganisms for the purposes of Patent Procedure; and
- ◆ Nairobi Treaty on the Protection of the Olympic Symbol.

Moldova's obligations under the above conventions and treaties, its lack of any national regulatory IP framework and the fact that it had no specialized body in the field of IP necessitated the

creation of a national intellectual property institution. On May 25, 1992, Moldova established the State Agency on Industrial Property Protection (AGEPI) under the Ministry of Economy and Finance. In the subsequent years, Moldova has successively joined most of the WIPO-administered treaties and acted as one of the founding states of the Eurasian Patent Organization.

AGEPI – Making a tool for development

AGEPI's predecessor, the Kishinev branch office of the State Committee for Inventions and Discoveries, only provided services pertaining to the drawing up of applications for patents, industrial designs and trademarks as well as patent searching and documentation. However, AGEPI proved up to the challenge of developing a modern IP system and by January 1994, Moldova had granted its first national patent to the inventor of a new additive from vegetal raw material. In February of the same year, the first trademark certificate was issued and in August the first industrial design certificate was issued.

In its first few years as an independent state Moldova made great efforts to develop the national IP system. From the beginning, the country aimed to establish a modern, competitive IP system, compatible with the international and regional systems. The first two years after independence (1991-1992) were spent creating the national system, and the years that followed (1993-1997) were spent on the regulatory and institutional development of the system. The next stage (1997-2000) was mostly devoted to enforcement issues, concurrent with Moldova's accession to the World Trade Organization (WTO) in 2001.

The last few years (from 2001 onward) have been marked by efforts to make intellectual property a tool for economic and social development.

In this period AGEPI increased promotional activities by disseminating information and expanding its services, by organizing seminars and training workshops for different categories of existing and potential IP users, and by encouraging inventiveness and creativity through the sponsorship of the best inventors to international specialized IP fairs and the organization of national competitions, for example "Infoinvent" International

Specialized Exhibition; AGEPI Trophy for Innovational and Creativity; Best Woman-Inventor, etc. AGEPI has also supported and encouraged the use of the IP system in small and medium-sized enterprises, for example, through the elaboration of a chapter on the "Integration of the Intellectual Property System Into the Development of Small Business" included in the State Program for Supporting the Small Business, for the period 2002-2005.

The most important accomplishment in this area concerns the adoption of a Strategy for Developing the national System of Protection and Use of Intellectual Property, which will run until 2010. The principal objectives of the strategy are:

- ◆ the enhancement of the legislative framework of the IP protection system;
- ◆ the elaboration of a functional mechanism for repressing PI infringements;
- ◆ the improvement of activities relating to the valuation of the IP;
- ◆ the education and upgrading of the personnel;
- ◆ the extension of international cooperation of the IP field; and
- ◆ the development of an informational network in the IP field.

The strategy identifies the main tools for its implementation and has a precise plan of action. To ensure its proper implementation, AGEPI has signed interdepartmental agreements with almost all the state institutions involved in IP protection and enforcement (namely: Customs Department, Chamber of Commerce and Industry, Ministry of Agriculture, Ministry of Industry, Agro-industrial Department Moldova-Vin, Department of Information Technologies). An Interdepartmental Council for intellectual property was created, which acts as an advisory body in IP matters. The members of the Council represent 15 ministries and departments.

Developing copyright and related rights

Integral to the modernization of Moldova's intellectual property infrastructure was the development of its laws governing copyright and related rights. In 1994, Moldova issued its first law concerning the protection of copyright and related rights for literary artistic and scientific works, and in 1995, it joined the Berne Convention. Thus Moldova applies the principle of national treatment in the protection of works, a basic tenet of copyright law (This principle

states that when the author is not a national or the country of origin of the work for which he is protected under the Convention, he shall enjoy in that country the same rights as national authors). In 2002, the Copyright Law of Moldova was amended to harmonize with the WIPO Copyright Treaty and the WIPO Performances and Phonograms Treaty, ratified by the Republic in 1998.

The State Copyright Agency is responsible for copyright and related rights protection in the territory. It determines state policy in the field of copyright, drafts new legislation in accordance with the international legislation, and supervises the activities of the collective management societies. Two collective management societies of copyright were established, namely the Society of Copyright and related Rights (2000) and Society Copyright and Related Rights' Owners (1999).

The future

Moldova's immediate priority, in line with the country's overall policy, is to bring its IP system into line with that of the European Union (EU), with its eventual subsequent integration in the EU intellectual property system.

Codul cu privire la știință și inovare

Prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1922-III din 20 iulie 2004 a fost promulgat Codul cu privire la știință și inovare nr. 259-XV din 15 iulie 2004.

Codul reglementează raporturile juridice ce țin de elaborarea și promovarea politicii de stat în sfera științei și inovării, de activitatea de cercetare științifică, inovare și transfer tehnologic, de informațiile științifico-tehnologice, de acreditarea organizațiilor în sfera științei și inovării, de atestarea cadrelor științifice și științifico-didactice de înaltă calificare, de protecția proprietății intelectuale, de statutul juridic al subiecților din sfera științei și inovării.

În baza Codului menționat Academia de Științe a Moldovei, unica instituție publică de nivel național în sfera științei și inovării, este coordonator plenipotențiar al activității

științifice și de inovare, cel mai înalt for științific al țării și consultantul științific al autorităților publice ale Republicii Moldova.

Conform Codului cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, creată prin fuziunea Agenției de Stat pentru Protecția Proprietății Industriale (AGEPI) și Agenției de Stat pentru Drepturile de Autor (ADA) va organiza și efectua protecția juridică a proprietății intelectuale sub formă de proprietate industrială, drepturi de autor și drepturi conexe pe teritoriul Republicii Moldova, va elibera, în numele statului, titluri de protecție, va reprezenta Republica Moldova în Organizația Mondială de Proprietate Intelectuală, în alte organizații internaționale și interstatale de proprietate intelectuală.

США исключили Молдову из “черного списка” по контрафактной продукции

Генеральный директор AGEPI Николае Таран предлагает ввести уголовную ответственность за нарушения в области интеллектуальной собственности

В Кишиневе 14-15 июня прошел международный семинар-тренинг на тему “Методы борьбы с феноменом

контрафактной продукции”. Организаторами семинара выступили румынский филиал европейской сети борьбы с подделками REACT-Romania в сотрудничестве с Государственным агентством по охране промышленной собственности AGEPI и АО “Тутун-КТК”. Опытом своей работы

в борьбе с контрафактной продукцией поделились сотрудники Таможенного департамента, Министерства внутренних дел, Генеральной прокуратуры. О примерах подделки товаров рассказали представители компаний Epson, Puma, Reebok, Lancaster, L’Oreal, Bic, Nokia. В работе семинара также приняли участие специалисты Министерства юстиции, Государственного агентства по авторским правам, работники Апелляционной палаты, Высшей судебной палаты, Департамента информационных технологий, Торгово-промышленной палаты.

Проблемой успешной борьбы с контрафактной продукцией всерьез озабочены многие государства, в том числе и развитые страны. По данным международных структур, призванных целенаправленно заниматься этой проблемой, контрафактная продукция занимает от 5 до 7% объема мировой торговли. Причем, диапазон производства и сбыта контрафакта поистине грандиозен - от товаров широкого спроса для населения до отдельных частей для сборки самолетов. Также впечатляют и финансовые

потоки, образующиеся от реализации контрафакта, - порядка \$100 млрд в год.

Как рассказал генеральный директор AGEPI, доктор хабилитат технических наук Николае Таран, в начале текущего года подобный семинар проводился в Дубаи (ОАЭ). Он был организован Международной коалицией по защите интеллектуальной собственности (CIPR). На семинаре был представлен список стран, в которых нарушаются права интеллектуальной собственности (в основном в части реализации контрафактной продукции), составленный правительством США на 2003 год. В нем наша республика была отнесена к тем государствам, в которых проблема контрафактной продукции стоит наименее остро.

Лидирующие позиции “черного” списка занимают Украина, Пакистан, Китай и Россия. Отсутствуют в перечне такие страны СНГ, как Киргизия и Грузия. Как отметил Н. Таран, рейтинг стран по объемам производства контрафактной продукции определяют международные эксперты. На основании этих данных правительство США формирует список, который является официаль-

ным документом для ВТО и признан всеми странами-членами этой организации. Через ВТО США, на основе этого списка, налагают штрафные санкции на наиболее злостных нарушителей прав интеллектуальной собственности. Так, например, в качестве санкций во всех областях Украины были введены полицейские посты для надзора за соблюдением прав интеллектуальной собственности.

Позже, на совещании стран СНГ по вопросам охраны промышленной собственности в Бишкеке, продолжает Н. Таран, состоялось представление обновленного списка 2004 года, из которого правительство США исключило Республику Молдова.

“Насколько этот список объективен - трудно сказать, и бесспорно, что США через этот список защищают прежде всего свои интересы. Российская Федерация, например, не признает этого списка. Вместе с тем, положение в РФ с контрафактной продукцией действительно сложное, поскольку даже российский министр экономики и реформ Герман Греф констатировал, что правитель-

ство его страны теряет по этой причине в год около \$100 млн. ”.
Вместе с тем, подчеркнул Н. Таран, проблема контрафактной продукции существует не только в странах СНГ. Даже в США ежегодный ущерб от наличия контрафакта составляет \$20 млрд. То есть надо понимать, что контрафактная продукция в условиях глобализации экономики стала негативным международным явлением.

Исключение Молдовы из “черного” списка - важное событие, которое благоприятно скажется на имидже республики. По словам Н. Тарана, в 1990-е годы практически весь отечественный рынок был заполнен контрафактной продукцией. К ней относилось больше половины всей алкогольной продукции, производимой в республике. Подпольные цеха работали на полную мощь, во всех пригородах столицы, например, производили поддельную алкогольную продукцию. От реализации такого потока существенно страдала экономика государства, в случае с алкоголем серьезно подрывалось здоровье населения.

С 1998 года ситуация в этой области постепенно менялась к

лучшему. Как отметил Н. Таран, в республике завершилось первоначальное накопление капитала, когда бизнесмены готовы были получать прибыль любыми способами. Теперь им самим уже стала необходима защита от пиратства. В унисон с развитием рынка развивалась и законодательная база. Со стороны государства были приняты жесткие меры по регулированию ситуации.

В настоящее время уже всем понятно, что цивилизованный открытый рынок предпочтительнее дикого и работать надо на законных основаниях. Постепенно пришло понимание того, что только качественная продукция может быть конкурентоспособной. Перспектива работы на внешних рынках также говорила в пользу легальной продукции. “Если раньше, - отметил Н. Таран, - многие экономические субъекты старались имитировать в максимальной степени общеизвестные товарные знаки, то сейчас производители разрабатывают политику продвижения собственных товарных знаков”.

Если говорить о промышленной собственности, то в республике создана хорошая законодательная база, которая позволяет, чтобы товар-

ные знаки, изобретения, полезные модели и дизайн были капитализированы, оценены в стоимостном выражении и внесены в уставный капитал предприятий.

В 2002 году, комментирует Н. Таран, вышел Закон об оценке, в 2003 разработаны регламент и положение об оценке объектов интеллектуальной собственности. На основе этого положения существуют методики по расчету стоимости всех товарных знаков. Исходя из этого, объекты интеллектуальной собственности могут быть включены в активы предприятий, то есть интеллектуальная собственность реально вошла в хозяйственный оборот. Таким образом, можно сказать, что республика пришла к тем нормальным отношениям, которые существуют в цивилизованном мире.

Внимание к проблеме борьбы с контрафактной продукцией ни в коем случае нельзя ослаблять, говорит Н. Таран. В прошлом году AGEPI предложило создать специализированные судебные инстанции по рассмотрению дел о нарушениях в области интеллектуальной собственности.

Евгения АМАМБАЕВА
(„Экономическое обозрение”,
18 iunie 2004)

Acord de colaborare între OMPI și Universitatea ONU

La 9 iulie curent Organizația Mondială de Proprietate Intelectuală a încheiat un acord de colaborare cu Universitatea Organizației Națiunilor Unite în vederea diseminării informațiilor despre contribuția proprietății intelectuale la dezvoltarea economică, culturală și socială a statelor și cercetării relației proprietate intelectuală – comerț internațional – mediu ambiant.

Părțile, reprezentate de dr. Kamil IDRIS, Directorul General OMPI, și prof. Hans J. A. van GINKEL, rectorul Universității ONU, vor coopera în vederea intensificării cercetărilor în domeniul proprietății intelectuale. Un prim pas în această direcție ar fi schimburile de experiență în domeniile de interes comun prin participarea la seminare și alte manifestări.

Profesorul Hans J. A. van Ginkel și-a exprimat speranța că această colaborare se va transforma într-o relație aprofundată în domeniul proprietate intelectuală – comerț internațional – mediu ambiant, într-un proces constant de dezvoltare.

Dr. Kamil Idris a subliniat rolul decisiv pe care îl are proprietatea intelectuală în dezvoltarea socio-economică, menționând că problema privind actualitatea

rolului proprietății intelectuale în dezvoltarea societății implică o studiere mai atentă din partea savanților ce activează în domeniul comerțului, economiei și ecologiei.

Dr. Kamil Idris, de asemenea, a pus în discuție și problema extinderii programului de învățământ la distanță practicat de Academia OMPI și Universitatea ONU. Această metodă modernă de studiere a proprietății intelectuale on-line, care se practică de circa 6 ani, doar în anul 2003 a permis ca 10 mii de studenți din 179 de țări să obțină cunoștințe vaste în domeniul dreptului de autor și drepturilor conexe, brevetelor, mărcilor, denumirilor geografice, modelelor industriale, sistemelor internaționale de înregistrare, administrate de către OMPI.

Datorită utilizării mijloacelor virtuale de comunicare, a fost posibilă apropierea profesorilor din sfera proprietății intelectuale de studenții lor și de alte persoane din întreaga lume care manifestă interes față de domeniul în cauză.

Informații mai ample în această problemă pot fi obținute la OMPI, Mass-media și relații cu publicul; e-mail: publicinf@wipo.int

Întrunirea amelioratorilor din republică

Pe 27 septembrie curent la Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova s-a desfășurat întrunirea de lucru a amelioratorilor cu genericul „Dreptul exclusiv asupra noilor soiuri de plante, conform Convenției UPOV - o șansă reală de asigurare a investițiilor în domeniul ameliorării plantelor. Întrunirea a fost organizată de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare în colaborare cu Comisia de Stat pentru Încercarea Soiurilor de Plante și AGEPI.

La întrunire au participat peste 50 de savanți și practicieni de la diverse instituții de ameliorare, cercetare-dezvoltare și de învățământ, întreprinderi de producție, printre care: Institutul Național al Viei și Vinului, Institutul de Cercetări Științifice pentru Porumb și Sorg, Institutul de Fiziologie a Plantelor al AȘM, Institutul de Cercetări pentru Culturile de Câmp, Departamentul Agroindustrial „Moldova-Vin”, Camera de Comerț și Industrie, examinatori ai AGEPI etc.

La întrunire a participat Rolf JORDENS, Vicesecretar general al Uniunii Internaționale pentru Protecția Realizărilor Vegetale (UPOV), cu sediul la Geneva, Elveția. Întrunirea a fost coordonată de A. Spivacenco, Prim-vice-ministru al agriculturii și industriei alimentare.

Participanții la întrunire au prezentat rapoarte privind: protecția soiurilor de plante conform Convenției UPOV; situația la zi în domeniul protecției soiurilor de plante în Republica Moldova; avantajele protecției juridice prin brevet a noilor soiuri de plante; testarea la DUS a noilor soiuri de plante etc.

În încheierea întrunirii cei prezenți și-au expus opiniile vizavi de sistemul național de protecție a noilor soiuri de plante în Republica Moldova.

În aceeași zi, Vicesecretarul general UPOV Rolf JORDENS a efectuat o vizită de lucru la AGEPI, în cadrul căreia s-a familiarizat cu activitatea Agenției, cu realizările și perspectivele dezvoltării protecției proprietății intelectuale.

COOPERARE INTERNAȚIONALĂ

Armonizarea legislației naționale cu directivele europene

În perioada 12 iulie - 4 august curent la AGEPI s-a aflat în vizită dl Daniel LACHAT, expert al Uniunii Europene în probleme de proprietate intelectuală, coordonator al proiectului „Consolidarea cadrului legislativ și de respectare a drepturilor de proprietate intelectuală”, elaborat de AGEPI în vederea executării prevederilor art. 49 al Acordului de Parteneriat și Cooperare (APC) dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană (UE), intrat în vigoare la 1 iulie 1998. Conform acestuia Republica Moldova se obligă să protejeze drepturile de proprietate intelectuală la nivelul similar celui existent în Comunitate, inclusiv să aplice măsuri efective de aplicare a acestor drepturi.

Proiectul menționat este susținut de Comisia europeană și a demarat la 24 iunie curent. Durata proiectului este de 9 luni și prevede modernizarea Legii nr. 461/1995 privind brevetele de invenție, Legii nr. 991/1996 privind protecția desenelor și modelelor industriale, Legii nr. 588/1995

privind mărcile și denumirile de origine a produselor și ajustarea lor la prevederile directivei europene.

Dl Daniel Lachat a avut întrevederi cu experții locali angajați în proiect și cu reprezentanții beneficiarului. În cadrul ședințelor s-au pus în discuție metodologia efectuării analizei comparative a legislației naționale în domeniu, lista actelor legislative internaționale, regionale și naționale cu care urmează să fie armonizată legislația națională, planul concret de măsuri.

Următoarea vizită a coordonatorului de proiect și experților străini a avut loc în septembrie curent.

Seria de seminare organizate de OMPI

În perioada 7-9 iulie 2004 la Geneva și-au desfășurat lucrările Seminarele „Sistemul de la Haga privind înregistrarea internațională a desenelor și modelelor industriale”, „Sistemul de la Madrid privind înregistrarea internațională a mărcilor” și Training-ul privind înregistrarea internațională a desenelor și modelelor industriale conform Aranjamentului de la Haga, organizate de OMPI.

națională a desenelor și modelelor industriale” au fost prezentate rapoarte din partea specialiștilor OMPI și întreprinderii Daimler Chrysler AG Research and Technology, Stuttgart (Germania).

Au fost prezentate comunicări care vizează aspecte ale activității OMPI privind înregistrarea internațională a desenului/modelului industrial:

- ◆ Caracteristica generală a Aranjamentului de la Haga;
- ◆ Tipurile de cereri internaționale;
- ◆ Examinarea formală de către Biroul Internațional;
- ◆ Reprezentarea în fața Biroului Internațional;
- ◆ Prezentarea reproducerilor desenelor și modelelor industriale;
- ◆ Managementul înregistrării internaționale;
- ◆ Avantajele Sistemului de la Haga.

La lucrările seminarelor au participat reprezentanți din cca 15 țări membre ale OMPI (Spania, SUA, Franța, Gabon, Georgia, Haiti, Irlanda, Italia, Kîrgîzstan, Republica Moldova, Portugalia, România, Slovenia, Elveția, Ucraina), specialiști din oficiile naționale de brevete și reprezentanți ai organizațiilor regionale. Din partea Republicii Moldova la seminare au participat specialiștii AGEPI Simion Levițchi, director adjunct Departament Mărci și modele Industriale, Ludmila Goremîchin, șef adjunct Secție Desene și Modele Industriale, Natalia Oabriște, expert principal Secție Mărci Internaționale.

În cadrul Seminarului „Sistemul de la Haga privind înregistrarea inter-

Seminarul privind „Sistemul de la Madrid privind înregistrarea internațională a mărcilor” s-a axat pe procedura Sistemului de la Madrid și problemele legale care apar pe marginea acestuia. Au fost menționate principalele deosebiri dintre Aranjament și Protocol, precum și dintre procedura internațională a Sistemului de la Madrid și procedura de înregistrare a mărcilor comunitare.

Au fost scoase în evidență avantajele abordării acestui sistem: administrație unică, limbă de utilizare unică, procedură unică.

A fost remarcat că Sistemul este o structură în care nu orice persoană poate depune o cerere internațională, pentru aceasta existând condițiile: afacere, domiciliu, rezidență. S-a făcut o paralelă cu marca comunitară, ce nu are vreo restricție în acest sens, adică nu e obligatoriu ca solicitantul să fie rezident în una din țările Uniunii, având posibilitatea să obțină protecție concomitent în toate țările Uniunii. În altă ordine de idei, s-a specificat că Sistemul de la Madrid este unul mult mai operativ, certificatul de înregistrare eliberându-se imediat după examinarea formală, pe când, se știe, certificatul pentru marca comunitară se

eliberează numai după efectuarea examinării de fond.

Training-ul privind înregistrarea internațională a desenelor și modelelor industriale conform Aranjamentului de la Haga. Au participat reprezentanți din 4 state: Kirgîzstan, Republica Moldova, Georgia, Ucraina.

În cadrul Training-ului s-au discutat diverse chestiuni practice propuse de către OMPI și reprezentanții oficiilor din Republica Moldova, Georgia, Ucraina, Kirgîzstan. Dintre acestea menționăm:

- Procedura înregistrării internaționale a desenelor și modelelor industriale la Biroul Internațional;
- Examinarea cererilor de înregistrare internațională a desenelor și modelelor industriale;
- Informația prezentată în International Design Bulletin;
- Informația referitoare la Ediția a VIII-a a Clasificării de la Locarno (Clasificarea internațională a desenelor și modelelor industriale; Posibilitatea includerii într-o cerere a obiectelor din diferite subclase ale unei clase);
- Noțiunea de „motiv decorativ” și utilizarea în diverse situații;

- Desemnarea țărilor membre la Actul din 1934, Actul din 1960 și Actul din 1999;
- Tipurile de declarații care pot fi trimise la OMPI de către oficii. Intrarea în vigoare a acestor declarații;
- Descrierea în cererea referitoare la înregistrarea internațională a desenelor și modelelor industriale;
- Transmiterea cererii internaționale la OMPI;
- Depunerea electronică a cererilor internaționale – situația la zi și perspectivele preconizate.

Seminarele au fost extrem de utile, participanții fiind invitați la un schimb de păreri vizavi de problemele abordate pe parcursul ședințelor. Participarea colaboratorilor AGEPI la seminare, training-uri și grupuri de lucru în cadrul OMPI a devenit deja un lucru obișnuit. În paralel cu studierea documentelor oficiale care apar pe Internet, stabilirea unor contracte personale cu reprezentanții OMPI și din alte oficii, contribuie la eficientizarea activității Agenției la scară națională și internațională.

Conferință internațională privind infracțiunile pe Internet

Oficiali guvernamentali și din sectorul privat din întreaga lume s-au reunit în cadrul unei conferințe organizate la Strasbourg de Consiliul Europei, pentru a încerca să găsească noi metode comune de combatere a criminalității pe Internet.

Participanții la conferință au analizat datele care arată o creștere a cyber criminalității, legislațiile naționale nereușind să-i stopeze pe cei care comit fraude, răspândesc rasismul, fură numere de cărți de credit, vând materiale pornografice în toată lumea, nonstop și sub protecția anonimatului.

Cele mai numeroase cyber infracțiuni sunt cele legate de drepturile de autor, dar există temerea că teroriștii ar putea folosi internetul și pentru altceva decât propagandă. “Principala mea preocupare este că teroriștii ar putea ataca computerele care asigură funcționarea centralelor electrice, rețelelor de transport și instituțiilor financiare”, a declarat Ulrich Sieber, șeful Institutului Max Planck pentru Criminalitate Internațională din Freiburg.

(MOLDPRES)

Aspecte juridice, administrative și economice ale proprietății industriale

În perioada 1-18 iunie curent Academia Organizației Mondiale de Proprietate Intelectuală (OMPI) cu sediul la Geneva, Elveția, în colaborare cu Centrul Internațional de Studii în domeniul Proprietății Intelectuale (CEIPI) al Universității Robert Schumann din Strasbourg și Institutul Național de Proprietate Industrială (INPI) al Franței a organizat un seminar-training având genericul „Aspecte juridice, administrative și economice ale proprietății industriale”.

La lucrările seminarului au participat 76 reprezentanți din 58 de țări (Europa, Asia, America Latină și Africa) și 3 organizații internaționale (OMPI, OEB și ARIPPO). Din partea Republicii Moldova la seminar a participat dna M. Rojnevschi, Vice-director general AGEPI.

Lucrările seminarului au decurs în limbile engleză și franceză, iar programul a inclus lecții de ordin general, prezentate de persoane cu funcții de răspundere ale OMPI, având ca tematică:

- cadrul normativ internațional în domeniul protecției proprietății industriale și direcțiile principale de dezvoltare ale OMPI în conformitate cu Planul pe termen mediu al programelor și activităților OMPI, care încorporează viziunea și direcția strategică a Organizației pentru următorii 4 ani și pe bienala 2004-2005. Planul respectiv se bazează pe mentenanța și dezvoltarea în continuare a respectului față de proprietatea intelectuală în toată lumea, promovarea protecției proprietății intelectuale prin cooperarea dintre state și organizații internaționale;
- rolul proprietății industriale în dezvoltarea tehnologică și economică a țărilor în contextul secolului 21;
- cele mai recente elaborări în domeniul protecției invențiilor, mărcilor, indicațiilor geografice, desenelor și modelelor industriale, noilor soiuri de plante;
- avantajele sistemelor internaționale de protecție a obiectelor de proprietate industrială pentru țările în curs de dezvoltare și cu economie în tranziție;

- importanța Sistemului de la Madrid privind înregistrarea internațională a mărcilor, Sistemului de la Haga privind înregistrarea internațională a desenelor și modelelor industriale, Sistemului PCT (Tratatul de Cooperare în domeniul Brevetelor) privind obținerea protecției internaționale în domeniul invențiilor, Sistemului UPOV (Uniunea Internațională pentru Protecția Varietăților Vegetale) privind protecție noilor soiuri de plante.

În consens cu direcțiile de dezvoltare ale OMPI, s-a pus în discuție oportunitatea și posibilitatea utilizării sistemului existent de protecție a invențiilor pentru acordarea unei protecții similare cunoștințelor tradiționale, resurselor genetice și folclorului.

Au fost făcute publice rezultatele ultimilor 4 ani de activitate a Comitetului Interguvernamental OMPI privind resursele genetice, biotehnologia și cunoștințele tradiționale. Activitatea acestui Comitet are drept scop elaborarea unui instrument internațional care va permite reglementarea căilor de protecție a cunoștințelor tradiționale, resurselor genetice și folclorului, stabilind o modalitate acceptabilă de soluționare a divergențelor apărute între țările în curs de dezvoltare și companiile mari ale

țărilor industrializate. Se știe că acestea din urmă, în rezultatul utilizării resurselor genetice și cunoștințelor tradiționale locale, nu întotdeauna oferă țărilor de origine o parte echitabilă din beneficiul obținut prin comercializarea noilor elaborări biotehnologice, în special în domeniul medicinei netradiționale și produselor farmaceutice.

Seminarul a continuat cu un training specializat, organizat de CEIPI și INPI la Strasbourg, la care au participat 20 reprezentanți ai oficiilor de brevete, inclusiv din Europa de Sud-Est (România, Slovenia, Bosnia și Herțegovina, Serbia și Montenegro, Macedonia), spațiul CSI (Republica Moldova, Republica Belarus, Armenia și Tadjikistan), precum și din alte țări: China, Cambodgia, Uganda, Tanzania, Pakistan, Sri Lanka, Zambia, Bangladesh, Burundi, Sudan, Ruanda.

Programul training-ului a inclus comunicări și dezbateri privind teoria generală și aspectele practice de protecție a invențiilor, mărcilor și indicațiilor geografice, desenelor și modelelor industriale; marca comunitară și legislația europeană în acest domeniu; protecția dreptului de autor și a drepturilor conexe în aspect european; căile de armonizare a legislațiilor naționale cu tratatele internaționale în domeniu.

Un interes deosebit au prezentat comunicările privind realizarea drepturilor asupra obiectelor de proprietate industrială și respectarea cerințelor Acordului TRIPs (Acordul privind aspectele drepturilor de proprietate intelectuală legate de comerț) al OMC, lupta cu pirateria și contrafacerea.

La finele training-ului, în cadrul unei mese rotunde, fiecare reprezentant al țărilor participante a prezentat o comunicare succintă despre sistemul de proprietate intelectuală existent în țara sa și rolul oficiilor specializate în procesul creării și dezvoltării acestui sistem.

Cele mai frecvente întrebări privind mărcile de produse sau de servicii

1. Este obligatorie oare înregistrarea mărcii dacă este utilizată deja de mai mulți ani?

- Deși în unele țări și în anumite situații dreptul de utilizare exclusivă a unei mărci poate fi dobândit prin largă sa utilizare în comerț și fără vreo înregistrare, este totuși necesar, pentru o protecție efectivă, ca marca să fie înregistrată. Doar în cazul mărcilor notorii legislația prevede că ea este protejată „fără înregistrare în conformitate cu art. 6 bis al Convenției de la Paris pentru Protecția Proprietății Industriale”.

Astfel, dacă aveți intenții de business serioase, dar încă nu v-ați înregistrat marca (desenul, modelul), este rațional s-o faceți, pentru ca eforturile deja depuse la fabricarea și promovarea produsului să nu se ducă pe apa sâmbetei. Pentru a vă simți în siguranță, varianta ideală este să depuneți mai întâi cererea de marcă și abia după aceea s-o lanșați. Cât privește cheltuielile legate de înregistrare, ele sunt, indiscutabil, mult mai mici decât cele provocate de un eventual litigiu.

PERSPECTIVA & PRESTAȚIA SISTEMULUI

Conflictul dintre mărci și nume de domen – o problemă de bază a societății digitale

Nicolae TARAN,
dr. hab., prof. univ.,
Director General AGEPI

Violeta JALBĂ,
șef Secție Mărci Internaționale,
AGEPI

Internetul deschide în fața titularilor de mărci o posibilitate inegalabilă de a face publicitate mărcilor și, respectiv, mărfurilor, iar în consecință, posibilitatea de a-și crea o imagine favorabilă.

Însă capacitatea de utilizare a rețelei de către întreprinderile comerciale diferă. Unele firme folosesc Internetul în scopuri publicitare, altele, însă, au învățat deja să folosească unele tehnologii speciale ca desenele animate și sunetul nemișcat pe site, design cu imaginea propriilor mărci și mărfuri pe care cumpărătorii le vor putea achiziționa cu ajutorul Internetului.

Alături de formele tradiționale de utilizare a mărcilor pe Internet există și forme netradiționale, și anume folosirea mărcii în calitate de nume de domen.

În calitate de nume de domen întreprinderile comerciale fac uz de propria denumire a firmei sau a mărcii, făcând

asociere între domeniul de activitate și conținutul site-urilor. A devenit deja tradiție faptul că în mijloacele mass-media spoturile publicitare includ, de rând cu denumirea întreprinderii, marca, numerele de telefon și fax și alte mijloace de individualizare: numele de domen.

Numele de domen se utilizează mai ales în motoarele de căutare. Utilizatorii Internetului foarte des încep căutarea unui produs concret cu introducerea în motoarele de căutare a mărcii unei firme cunoscute, de exemplu, „adidas”. Rezultatul acestei căutări va arăta că în rețea există concomitent zeci de domene care conțin cuvântul „adidas”. Astfel, utilizatorul va putea găsi numai pe calea selectării numelor de domen adevăratul titular al mărcii „ADIDAS”.

La etapa actuală, cauze ale unor litigii între titularii mărcilor și deținătorii numelor de domen sunt deosebirile dintre sistemul

de acordare a drepturilor, având ca obiect mărcile, și sistemul de acordare a drepturilor, având ca obiect numele de domen pe Internet și, în același rând, deosebiriile dintre sistemul de înregistrare al mărcii și cel al înregistrării numelor de domen. Dreptul asupra mărcii pe teritoriul Republicii Moldova ia naștere în urma înregistrării de stat la organul abilitat – Agenția de Stat pentru Protecția Proprietății Industriale (AGEPI).

În virtutea principiilor teritoriale și de specializare, sistemul protecției mărcilor permite existența mărcilor identice și similare într-o singură țară, dacă ele se atribuie mărfurilor și serviciilor neomogene. În același timp, nu se permite existența mărcilor similare pentru mărfurile și serviciile omogene.

Sistemul protecției mărcilor permite, de asemenea, existența mărcilor identice pentru mărfurile și serviciile omogene, dacă aceste mărci au fost înregistrate în diferite țări. Cu alte cuvinte, în Moldova și în SUA poate exista marca "DUPO", înregistrată pentru mărfuri omogene pe numele diferitor proprietari. Acest lucru nu va crea divergențe. Mai mult ca atât, în Moldova pot exista două mărci identice "BEBA", înregistrate pentru doi producători de mărfuri neomogene, de ex. prima marcă ar putea fi pentru produse

alimentare pentru copii, iar cealaltă - pentru jucării.

Sistemului de înregistrare a numelor de domen nu-i sunt caracteristice principiile de înregistrare a mărcilor, deoarece Internetul este rețeaua de calculatoare mondială extrateritorială care permite accesul la orice calculator, din orice punct al Pământului, spațiul lui trebuie considerat unic. În afară de aceasta, mărfurile și serviciile care pot să apară pe site nu au nici o importanță la înregistrarea numelui de domen. Dreptul asupra numelui de domen ia naștere o dată cu înregistrarea lui într-o companie non-guvernamentală, care a primit licență de înregistrare a numelor în perimetrul unui domen concret din Internet.

S-ar putea pune în discuție mai multe tipuri de litigii dintre titularii mărcilor și deținătorii numelor de domen, dar cel mai des întâlnită este înregistrarea abuzivă a numelor de domen (cybersquatting).

Scopurile acestor înregistrări pot fi diverse:

➔ intenția de a obține profit în urma atribuirii reputației străine legată de o marcă concretă;

➔ oferta spre vânzare a numelor de domen titularului mărcii sau unuia din concurenții acestuia;

➔ înregistrarea abuzivă a unui nume de domen cu scopul perturbării acțiunilor comerciale ale unui concurent, așa-zisul blocaj în afaceri.

Titularii drepturilor de proprietate intelectuală au înțeles avantajele Internetului ca instrument de afaceri, dar nu toți au reușit să-și înregistreze mărcile în calitate de nume de domen. Ca urmare, mărcile cunoscute au devenit obiectul înregistrărilor abuzive, deoarece aproape în toate domenele de nivel superior înregistrarea se efectuează după principiul primului sosit.

Faptul încălcării dreptului asupra mărcii se poate constata în urma apariției riscului de confuzie. Aproape toate hotărârile judecătorești, având ca subiect înregistrarea abuzivă, dau câștig de cauză titularului drepturilor exclusive asupra mărcii. Judecata se bazează nu numai pe legile naționale privind mărcile, dar și pe acte legislative cu privire la concurența neloială sau prevederile dreptului civil referitor la despăgubirile materiale și morale. Astfel, Convenția de la Paris privind Protecția Proprietății Industriale în punctul 3 al art. 10bis stabilește că „vor fi interzise orice fapte care sunt de natură să creeze, prin oricare mijloc, o confuzie cu întreprinderea, produsele sau activitatea industrială sau comercială a unui concurent” Un alt exemplu – art. 16 al Acordului privind Aspectele Drepturilor de Proprietate

Intelectuală legate de Comerț (TRIPS) spune: „Titularul unei mărci de fabrică sau de comerț înregistrate va avea dreptul exclusiv de a împiedica orice terți acționând fără consimțământul său să utilizeze în cadrul operațiunilor comerciale semne identice sau similare celor pentru care marca de fabrică sau de comerț a fost înregistrată, în cazul în care o astfel de înregistrare ar genera risc de confuzie.”

Se poate concluziona că acțiunile care pot genera risc de confuzie constituie încălcări ale dreptului exclusiv la marcă. La aceasta se referă și acțiunile legate de utilizarea mărcii în calitate de nume de domen în rețeaua Internet.

Practica judiciară a țărilor de peste hotare, inclusiv a Federației Ruse și a Statelor Unite ale Americii, arată că peste 80% din cauzele având ca obiect de litigiu conflictele dintre marcă și numele de domen se soluționează pozitiv pentru titularii mărcilor înregistrate. Legitimitatea acestor hotărâri a fost și este asigurată de existența certificatelor de înregistrare a mărcii, care și conferă titularilor drepturi exclusive de utilizare.

În Republica Moldova numele de domen superior al Moldovei atribuit de IANA, (domenul de nivelul unu) este .md. Nume de sub-domen este domeniul de nivelul doi în domeniul de nivel superior .md, adresa cărui

pe Internet este în formă de “www.[Nume de domen de nivelul doi].md”.

Înregistrarea se efectuează pe principiul “primul s-a adresat - primul este deservit”. Un registrator poate deține mai multe nume. Numele atribuit nu este obiect de vânzare-cumpărare: numele atribuit unei entități sau persoane nu poate fi vândut de ea altei entități sau persoane.

Registratorii naționali și dealerii nu-și asumă responsabilitatea pentru încălcarea eventuală a dreptului la marca de comerț și pentru situațiile de conflict apărute în rezultatul încălcării acestor drepturi. Iată de ce există reguli de bază, care trebuie

urmate la crearea unor mărci noi sau pentru protecția mărcilor deja înregistrate:

- Documentați-vă că semnul este disponibil. Veniți primul.**
- Folosiți instrumente legale.**
- Certificați-vă că numele de domen și marca pot fi înregistrate.**
- Începeți procedurile legale de protecție. Implicați specialiști profesionali. Acționați repede.**

Urmând aceste reguli simple, marca Dumneavoastră va ocupa întotdeauna locul său legal în spațiul informațional.

(Bănci și Finanțe. Profit, iunie 2004)

Источники финансирования инноваций

Нина СУХОВИЧ,

гл. специалист Отдела инновационных стратегий, AGEPI

Уровень и динамика технологического развития являются наиболее важными характеристиками производительных сил экономики и определяют ее текущее состояние и потенциальные возможности. События последнего времени показали осознание данного факта также и на уровне высшего руководства

Республики Молдова. Интенсивно ведутся работы по разработке инновационного законодательства, созданию условий для использования в производстве научных разработок, привлечению местных и иностранных инвестиций в наукоемкие производства, по созданию необходимых инфраструктур.

Высокие технологии служат стратегическими показателями экономической, политической и оборонной мощи страны, ее статуса в мире.

В настоящее время республика стоит перед фактом замены технологических укладов советского времени на более современные, как основы технологического развития. Это достигается за счет создания опережающих научно-технических, конструкторско-технологических и инвестиционных заделов, являющихся стратегическим ресурсом в реализации оптимистической концепции развития национальной экономики, равно как и отдельных экономических субъектов.

Одним из важнейших условий, обеспечивающих экономическое превосходство хозяйствующему субъекту в условиях конкуренции, служит введение в хозяйственный оборот инноваций, ИС, нематериальных активов. В настоящее время Государственное агентство

Республики Молдова по охране промышленной собственности (AGEPI) осуществляет большую работу, направленную на обучение руководителей и бухгалтеров хозяйствующих субъектов правилам учета и введения в хозяйственный оборот интеллектуальной собственности и нематериальных активов.

Существенную роль в формировании и повышении спроса на инновации, параллельно с методами экономического стимулирования, способствующими распространению инноваций, играет восприимчивость общества, обеспечивающая платежеспособный спрос на инновационные продукты или технологии как со стороны производства, так и со стороны потребителей данного вида продукции, которые способствуют необходимой финансовой и материальной поддержке распространения инноваций.

Источники финансирования НИОКР в США и Евросоюзе в 1999 году (%)

№	Источники финансирования	США	Евросоюз
1.	Средства компаний	67	56
2.	Государственные средства	30	33
3.	Прочие источники	3	11
4.	Всего	100	100

Как видно из приведенных данных как в США, так и в странах Евросоюза, основным источником финансирования являются собственные средства компаний, составляющие для США около 2/3 всех источников финансирования, и более 1/2 для стран Евросоюза.

Доля государственных средств как источника финансирования НИОКР составляет около 1/3 от общего объема финансирования как в Евросоюзе, так и в США.

Согласно данным бюджета Республики Молдова на 2004 год, доля затрат государственного бюджета на финансирование научных исследований и разработок составляет в абсолютном выражении 70961,3 тыс. леев, что составляет около 1,33% от общего объема расходов бюджета на 2004 год. В долларовом эквиваленте США в абсолютном выражении эта цифра составляет около 5,6 млн. долларов или примерно 0,04% от общего объема затрат Евросоюза на НИОКР в 1999 году.

Это недопустимо малая величина и приоритетная задача органов государственной власти республики заключается в разработке стратегии внедрения инноваций и создании

условий для увеличения объемов их финансирования, как основного источника экономического роста и роста благосостояния населения республики с использованием как внутренних, так и привлеченных источников финансирования, и с учетом опыта стран-лидеров в освоении передовых технологий и инноваций.

Для решения этой весьма важной для Молдовы задачи основное внимание необходимо обратить на то, что создание рынка инноваций требует подготовки специалистов в области инноваций. Это возможно с учетом того, что обеспечение экономического превосходства над конкурентами носит междисциплинарный характер, охватывающий наряду с традиционными знаниями в области экономического анализа, планирования также знания в области маркетинга, антикризисного управления, права, конкуренции, поскольку уровень конкуренции на мировом рынке инноваций очень высок.

По данным Мирового банка, объем рынка нововведений на конец 2003 года составил около 3 трилли-

онов долларов США и Молдова, традиционно имеющая высокий образовательный потенциал при правильной государственной политике, может побороться за часть

средств данного рынка, особенно в части, касающейся информационных технологий.

(Komsomoliskaia pravda, iunie 2004)

Cele mai frecvente întrebări privind mărcile de produse sau de servicii

2. În cazul înregistrării mărcii pentru un fel de produse sau servicii, am dreptul să folosesc marca pentru toate produsele și serviciile?

- Drepturile conferite în rezultatul înregistrării mărcii (în afară de drepturile conferite pentru mărci notorii, care se bucură de o protecție specială) sunt limitate pentru produse sau servicii.

Vă puteți proteja marca pentru toate produsele și serviciile existente sau doar pentru unele din acestea. Clasificarea Internațională a Produselor și Serviciilor de la Nisa cuprinde 45 de clase: protecția mărcii va acoperi doar clasele solicitate în cererea de marcă. Aceasta înseamnă

în mod automat că un semn absolut identic sau asemănător până la confuzie poate fi folosit nestingherit de către o altă firmă pentru alte clase de produse.

Atunci când solicitați înregistrarea unei mărci, gândiți-vă bine de la bun început ce clase alegeți. Dacă peste un timp oarecare după depunere sau după primirea certificatului veți dori să adăugați o clasă, va trebui să depuneți o altă cerere, plătind din nou taxele de stat respective.

ÎN VIZOR: REALIZAREA DREPTURILOR DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ

Acord de colaborare AGEPI-Departamentul Vamal

La 1 iulie a.c. a fost semnat Acordul de colaborare în domeniul protecției proprietății industriale între Agenția de Stat pentru Protecția Proprietății Industriale și Departamentul Vamal.

Cele două instituții vor coopera în baza prevederilor legislației Republicii Moldova, acordurilor și tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, întru elaborarea măsurilor și asigurarea procedurilor de prevenire a încălcării drepturilor de proprietate industrială la frontieră.

Conform Acordului, părțile vor avea acces liber la resursele informaționale de care dispun, în scopul efectuării controlului datelor privind titlurile de protecție a obiectelor de proprietate industrială acordate, depistării încălcării drepturilor de proprietate industrială și a prevenirii violării acestora la frontieră.

Părțile au convenit în:

- furnizarea reciprocă a documentelor normative și reglementărilor existente sau în curs de elaborare, în vederea analizei, perfecționării și aplicării sau recomandării lor pentru a fi aplicate;
- schimbul de publicații periodice și alte materiale;

- organizarea unor ședințe comune în vederea examinării și elaborării unor măsuri de prevenire a cazurilor de violare a drepturilor de proprietate industrială la frontieră. De asemenea, semnatarii vor coopera în vederea perfecționării profesionale continue a specialiștilor AGEPI, Departamentului Vamal, reprezentanților agenților economici în domeniul proprietății industriale.

Gestionarea mărcilor: cum să le valorifici pentru a majora randamentul întreprinderii?

Helen Lom, consultant-șef (dezvoltarea semnelor comerciale) Secția mărci, desene și modele industriale și indicații geografice, OMPI.

După ce au fost create și protejate semnele distinctive, desenele/modelele industriale, sau indicațiile geografice, care pot fi utilizate în sfera comercializării produselor sau serviciilor, trebuie să vă gândiți ce poate face întreprinderea cu titlurile de protecție a obiectelor de proprietate intelectuală? Cum să le utilizați creativ, ca ele să aducă beneficiu. Un lucru important pe care întreprinderea îl poate realiza cu aceste active nemateriale constă în faptul ca să le folosească pentru a-și promova imaginea și produsele sau serviciile pe care le propune.

Actualmente, trebuie să recunoaștem că imaginea unei mărci reprezintă un element esențial pentru majorarea valorii întreprinderii. Marca este semnul distinctiv folosit de întreprinderi pentru a individualiza și identifica produsele, lucrările și serviciile lor dintre cele identice sau similare ale altor întreprinderi. Toate întreprinderile mici, mijlocii sau mari, fie ele chiar și non-profit, au nevoie de imagine ca să fie individualizate.

De ce întreprinderile acordă puțină importanță acestei probleme? Poate ca mulți șefi de întreprinderi nu înțeleg sau nu sunt convingși că imaginea mărcii într-adevăr este un instrument puternic de promovare și comercializare a produselor și serviciilor. Există și persoane care recunosc importanța, dar preferă să dea prioritate altor lucruri și să-și consacre majoritatea resurselor altor aspecte, ca de exemplu cercetare-dezvoltare. Alții, mai ales cei care sunt la conducerea unei întreprinderi mici și mijlocii, pot ignora sau cred că elaborarea unei mărci este rezervată unui cerc restrâns, pe care îl constituie marile întreprinderi transnaționale.

Este o atitudine imprudentă, care poate fi chiar fatală pentru întreprindere. Experiența a arătat ca nu e bine să subestimezi eventuala valoare comercială a mărcii. Imaginea mărcii reprezintă inima comunicării unei întreprinderi cu clienții săi.

În altă ordine de idei, crearea imaginii mărcii nu trebuie să constituie o soluție de

ultimă oră, ci trebuie să vă faceți griji îndată ce întreprinderea a fost pusă pe picioare și funcționează. Imaginea mărcii va trebui creată concomitent cu firma, strategia în materie de mărci ar trebui să facă parte integrantă din planurile de dezvoltare. Care e interesul de a face investiții importante în elaborarea produselor și serviciilor de calitate, dacă această reputație nu este pusă în valoare sub forma mărcii? Prin imaginea mărcii care reprezintă firma, se va asigura și se va conserva fidelitatea consumatorilor pentru aceste produse și servicii, care îi va crea avantaje reale și concrete.

În realitate, elaborarea imaginii mărcii nu constituie un proiect pe care o întreprindere nu-l poate realiza. Dar aceasta cere timp, eforturi, hotărâre și, bineînțeles, resurse financiare. Cunoașterea pieței, o manieră creativă de rezolvare a problemelor, un entuziasm pentru propriile produse și servicii și curajul de a-și asuma riscuri sunt factori la fel de importanți pentru întreprinderile mici și mijlocii.

Ce reprezintă imaginea mărcii ?

Chiar dacă termenul „imaginea mărcii” de cele mai multe ori este considerat ca un sinonim al termenului „marcă”, imaginea mărcii este adesea utilizată în sferile comerciale într-un sens

mult mai larg pentru a desemna o combinație de elemente corporale și necorporale, cum ar fi, o marcă, un desen sau un model industrial, un logo sau o prezentare comercială, conceptul, imaginea sau reputația pe care aceste elemente o vehiculează în ceea ce privesc produsele și serviciile. Unii experți consideră că aceste produse și servicii constituie ele însăși un element al imaginii mărcii. Această definiție mai largă și mai flexibilă a imaginii mărcii, convine mai mult în împrejurarea dată.

Chiar dacă imaginea mărcii se constituie din suma părților sale, ele există într-o manieră independentă. În realitate, valoarea sumară a imaginii mărcii este constituită din rezultatele concrete și directe ce rezultă din sinergia creată de diferitele sale părți. Imaginea mărcii „și trăiește propria ei viață”, deci, duce mult mai departe de funcțiile înguste ale OPI, cum ar fi marca, desenul sau modelul industrial și produsul sau serviciul pe care aceste obiecte de protecție le diferențiază și le fac mai atractive. Imaginea mărcii ne reamintește că a crea și a proteja o marcă, un desen sau un model industrial nu este suficient. Este vorba despre instrumente (dar de instrumente importante) care intervin în procesul de punere la

punct a imaginii mărcii eficiente pentru produsele sau serviciile unei companii. Este imaginea mărcii în tot ansamblul ei, și nu doar al produsului, al desenului/ modelului industrial ce permite distingerea produselor sau serviciilor unei companii față de cele ale concurenților, care semnalează o anumită calitate și care, pe termen lung, întreține fidelitatea consumatorilor.

Mulți factori intervin pentru ca imaginea mărcii să fie o reușită. Nu există o formulă magică. Elaborarea imaginii mărcii ține în același timp de știință și artă. Pentru a obține rezultate, imaginea mărcii trebuie să fie cât mai clară, explicită și fiabilă din momentul în care este vorba de mesajul pe care îl transmite, posibilitățile și avantajele pe care le oferă, precum și de calitatea pe care o simbolizează. Trebuie să fie atrăgătoare și adaptată produselor pe care le reprezintă.

Printre factorii care condiționează reușita imaginii mărcii, unul dintre cei mai importanți este puterea de a diferenția. Imaginea mărcii trebuie să fie un „punct de referință” pentru grupul de consumatori pe care îl țintește. Acesta trebuie să se facă informat, în ceea ce privesc produsele și serviciile comercializate:

- Să fie agreabilă (în ceea ce privește calitatea și valoarea produselor și serviciilor oferite);

- Să fie fiabilă;

- Să dea ocazia unei comunicări specifice (formularea mesajului și scopul vizat).

Datorită faptului că piața concurențială oferă o alegere impresionantă de produse și servicii similare și de cele mai multe ori identice, dacă imaginea mărcii nu le diferențiază și nu permite distingerea produselor și serviciilor, pe care aceasta trebuie să le promoveze, față de cele ale unei alte companii concurente, ea este inutilă și, în consecință, fără valoare. În schimb, cu cât puterea ei de diferențiere e mai mare, cu atât eficacitatea și interesul pe care-l reprezintă sunt mai importante pentru titularul său și pentru consumatori.

Numai o imagine a mărcii dotată cu o putere de diferențiere mare, poate servi ca interfață pentru a promova produsele și serviciile unei întreprinderi, pentru a spori reputația ei și, în același timp, pentru a trezi interesul și a reține fidelitatea consumatorilor. Este un motiv esențial care justifică timpul, banii și eforturile investite în punerea la punct a imaginii unei mărcii reușite.

(Va urma)

(Sursa: www.wipo.org)

Inovare – comercializare – etapele următoare

Fiind stimulată de exemplul propriului său copil, care suferea de sindromul Stikler, designerul Mandy Haberman a elaborat un aparat pentru alimentarea copiilor, care aveau dificultăți în timpul alimentării. Aparatul Haberman a fost brevetat în Regatul Unit în 1984. Mandy Haberman a înființat prima sa societate care se ocupa de comercializarea produselor în diferite țări ale lumii.

Succesul produselor era colosal, însă, fiind preconizate doar pentru un anumit cumpărător, acopereau un segment îngust de piață.

Câțiva ani mai târziu, Mandy Haberman a văzut cum copilul prietenei sale a vărsat sucul de coacăză neagră pe covor, ceea ce a stimulat-o să proiecteze o cană compactă, care se închidea ermetic, dotată cu o valvă antiscurgere... și a inventat cana pentru toate împrejurările vieții (Anywayup®). I se mai spune cana Magic,

care are mâner și este foarte ușor de ținut în mânuțele mici, fiind special conturată pentru ele și foarte ușor de asamblat. În anul 1992 M. Haberman și-a înregistrat prima invenție. Mai târziu au fost depuse cereri și au fost eliberate brevete suplimentare atât în Regatul Unit, cât și în alte state.

Prototipurile producției noi au fost propuse spre licențiere către 18 companii care produceau articole pentru bebeluși. Cu toate că invenția a avut un răsunet enorm, din mai multe motive nu a fost înregistrat nici un contract de licență. Astfel, în anul 1996, Mandy Haberman a hotărât să-și unească forțele cu o companie de marketing din Cardiffa, specializată în promovarea producției noi, și astfel invenția sus menționată a avut un succes zguduitor, se vindea în cantități nemaipomenite (60 000 buc. pe săptămână). Peste puțin timp, o companie americană a încheiat un contract de licență exclusivă de producere și a început a comercializa articole cu marca „Tumble Mates”. Actualmente, anual în lume se comercializează în jurul la 10 mln. de căni.

Cum deseori se întâmplă, cana mai că n-a devenit o victimă a succesului său personal. După 18 luni de la lansarea produsului

pe piață, Mandy Haberman a descoperit că una dintre companiile engleze cu care colabora chiar de la început, printr-un contract de licență, a început a comercializa un produs foarte asemănător cu al ei. Mandy Haberman a hotărât să defere această companie în judecată și a câștigat procesul.

Pe parcursul anilor, Mandy Haberman și cana sa au obținut mai multe premii, inclusiv premiul pentru cea mai bună inventatoare a anului 2000, medalia de

aur la Salonul Internațional de Invenții de la Geneva, cele mai înalte premii industriale ale Regatului Unit.

În prezent, Mandy Haberman este considerată una dintre cele mai de succes întreprinzătoare și joacă un rol important în elaborarea politicii de stat în acest domeniu în calitate de consilier în guvernul Regatului Unit și Oficiul de brevete pe probleme de proprietate intelectuală.

(Sursa: www.wipo.org)

Cele mai frecvente întrebări privind mărcile de produse sau de servicii

3. Numele de persoane pot fi înregistrate în calitate de mărci?

- Da, aceasta este posibil. Dar, doar în cazul dacă numele pentru care solicitați protecția are un grad înalt de distinctivitate. Iar premisele generale ale caracterului distinctiv al mărcii se referă atât la forma semnului, adică la tipurile admisibile de semne, cât și

la conținutul acestuia, adică la caracterul semantic al semnului. Dacă numele este rar întâlnit, aveți șansa de a obține protecție, iar dacă numele este răspândit, șansele sunt mai mici, deoarece există mai multe persoane ce poartă acel nume.

INFOTRASEE

„Protecția proprietății industriale în contextul noilor reglementări”

În perioada 30 august-2 septembrie curent la Tulcea, România, s-a desfășurat simpozionul național cu genericul „**Protecția proprietății industriale în contextul noilor reglementări**”, organizat de către Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci din România (OSIM) în colaborare cu Asociația Națională pentru Protecția Proprietății Industriale (ANPPI).

Printre invitații la simpozion s-au aflat și specialiștii de la AGEPI care au prezentat comunicări vizând protecția OPI în Republica Moldova: „Managementul mărcii și al design-ului industrial” – N. Obrisțe, expert principal, Secția Mărci Internaționale; „Condiții de noutate privind înregistrarea desenelor și modelelor industriale”- J. Furculiță, expert coordonator, Secția Desene și Modele Industriale etc.

Scopul simpozionului a constat în realizarea unui dialog constructiv între specialiștii din diferite sfere ale PPI pentru evidențierea căilor și mijloacelor de

protecție juridică a proprietății industriale, precum și de prevenire și combatere a contrafacerii acestora conform legislației în vigoare în cele două țări.

La lucrările simpozionului au participat atât specialiștii din domeniul PPI, reprezentanți în proprietate industrială, cât și profesori universitari și juriști, care au prezentat rapoarte privind situația la zi în domeniul protecției proprietății industriale: „Informațiile de proprietate industrială ca suport de decizii economice corecte la nivelul companiilor”, O. Dinescu, OSIM; „Semne susceptibile de a fi marcă și reprezentarea lor grafică”, D. Bogdan, judecător la Tribunalul București; „Licențele obligatorii privind invențiile”, R. Popescu, dr., lector univ., București, s.a.

Seminarul a decurs într-o manieră interactivă, la finele lui fiecare dintre participanți fiind invitat să-și expună opinia vizavi de problemele abordate pe parcursul celor două zile de lucru.

Conferința internațională „Probleme actuale din domeniul PPI”

În perioada 6-11 septembrie curent în orașul Alușta, Ucraina, a avut loc cea de-a opta Conferință științifico-practică internațională “Probleme actuale din domeniul protecției proprietății intelectuale”. Organizatorii conferinței au fost:

- ◆ Organizația Mondială de Proprietate Intelectuală (OMPI);
- ◆ Ministerul Învățământului și Științei al Ucrainei;
- ◆ Departamentul de Stat pentru Proprietatea Intelectuală;
- ◆ Ministerul Învățământului al Republicii Autonome Crimeea;
- ◆ Institutul Ucrainean de Proprietate Industrială;
- ◆ Coaliția de protecție a drepturilor de proprietate intelectuală (CIPR).

La Conferință au participat reprezentanți ai sectoarelor de stat și private din Ucraina, CSI, Țările Baltice, precum și reprezentanți ai Oficiului European de Brevete (OEB) și ai Oficiului Eurasiatic de Brevete (OEAB).

Printre invitații la conferință au fost și specialiștii de la AGEPI - departamentele Juridic, Invenții, Mărci și Modele Industriale, Economie și Evaluare, care au prezentat comunicări privind protecția OPI în Republica Moldova.

Actualmente prioritățile politice și practice în domeniul proprietății intelectuale au trecut de la domeniul juridic la cel economic. Pe parcursul unei perioade îndelungate de timp atenția statelor și a organizațiilor internaționale a fost concentrată asupra chestiunilor privind protecția juridică a obiectelor de proprietate intelectuală, prin perfecționarea legislației în acest domeniu. În prezent au devenit deosebit de actuale aspectele legate de **utilizarea drepturilor de proprietate intelectuală în domeniul business-ului**. Iată de ce, la Conferința de la Alușta s-a acordat prioritate discutării aspectelor economice din domeniul proprietății intelectuale, în special, problemei comercializării drepturilor de PI și implementării în activitatea economică a OPI.

Dintre aspectele abordate menționăm:

- dezvoltarea legislației în domeniul proprietății intelectuale;
- comercializarea drepturilor de proprietate intelectuală;
- dezvoltarea activității inovatoare și transferul de tehnologii;
- proprietatea intelectuală la întreprinderile mici și mijlocii;

- evaluarea OPI;
- implementarea obiectelor de proprietate intelectuală în activități economice;
- utilizarea și protecția dreptului de autor și a drepturilor conexe;
- protecția și folosirea mărcilor;
- proprietatea intelectuală și Internetul;
- dezvoltarea resurselor informaționale privind brevetele;

Edițiile AGEPI la Salonul Național de Carte Didactică

În perioada 7-12 septembrie curent, Editura AGEPI a participat, împreună cu alte 15 edituri și difuzori de carte din Republica Moldova, la ediția I a **Salonului Național de Carte Didactică**, desfășurat la Palatul Național de Creație a Copiilor și Adoleșcenților din Chișinău.

Evenimentul a fost pregătit de Ministerul Educației în colaborare cu firma „Mold-Didactica, Centrul Științific, Metodic și Editorial „Univers Pedagogic” etc.

În cadrul Salonului a fost organizată și o expoziție cu vânzare de carte pentru copii, elevi, studenții și profesori, care au avut ocazia de a-și procura manuale și materiale didactice noi.

- probleme privind lupta contra pirateriei și contrafacerii;
 - din practica judiciară de protecție a drepturilor de proprietate intelectuală;
 - activitatea organelor neguvernamentale în domeniul proprietății intelectuale.
- Ca și în anii precedenți, conferința a fost organizată la un nivel înalt, participanții au auzit o serie de comunicări interesante, conținând date utile care le vor prinde bine în activitatea lor profesională.

La ediția I a Salonului Național de Carte Didactică au participat editurile „Prut Internațional”, „Știința”, „Cartier”, „AGEPI”, „Lumina”, „ARC”, „Epigraf”, Societatea pe acțiuni „Cartea”, Societatea de distribuție a cărții PRO-NOI, firma comercială „Mold-Didactica” etc.

Editura AGEPI a prezentat un stand al publicațiilor privind protecția obiectelor de proprietate industrială, activitatea inventivă din țară și din lume, precum și manuale de creativitate și inventică, Ghidul Colecția Națională de Documente în domeniul Proprietății Industriale, CD-uri cu informație tehnică, alte publicații de popularizare a cunoștințelor privind multiplele

aspecte ale proprietății intelectuale. Materialele au trezit un viu interes în rândul vizitatorilor, atât maturilor, cât și al copiilor, care au cercetat cu interes exponatele: fiecare a ținut să afle din prima sursă ce conțin CD-urile expuse, ce înseamnă o invenție, o marcă, un desen industrial etc. și cum pot fi ele protejate.

Menționăm că organizatorii au anun-

țat un amplu program de acțiuni complementare, care a inclus lansări de carte, mese rotunde, simpozioane, dezbateri. De exemplu, pe 9 septembrie s-a desfășurat Conferința bibliotecarilor din instituțiile de învățământ cu tema: „Rolul bibliotecilor din sistemul educațional în realizarea unei educații de calitate și edificarea societății informaționale”.

Cele mai frecvente întrebări privind mărcile de produse sau de servicii

4. Pot fi proprietarul unei mărci, dar să n-o utilizez?

- De regulă, după înregistrarea mărcii trebuie s-o utilizați. Dacă marca nu este utilizată, există posibilitatea de a fi anulată înregistrarea mărcii la cererea unei terțe persoane, care poate aduce dovezi că marca nu se folosește. Legislația privind protecția mărcilor de produse și/sau servicii a majorității statelor prevede că,

dacă au fost aduse dovezi că marca nu a fost folosită o perioadă neîntreruptă de cel puțin 3 ani (în Republica Moldova - de 5 ani) din momentul înregistrării, ea poate fi anulată. Dar, dacă proprietarul mărcii poate aduce dovezi că marca n-a fost utilizată din motive ce nu depind de el, înregistrarea mărcii nu va fi anulată. →

Prima promoție de evaluatori în domeniul proprietății intelectuale

La 7 iulie curent la AGEPI a avut loc înmânarea certificatelor primilor 7 specialiști în evaluarea proprietății intelectuale.

Întru realizarea prevederilor Hotărârii Guvernului cu privire la evaluarea obiectelor de proprietate intelectuală nr.783 din 30.06.2003, AGEPI a organizat în prima jumătate a anului cursuri de evaluatori ai obiectelor de proprietate intelectuală (OPI), care au fost frecventate de 16 persoane, preponderent evaluatori în imobil, precum și specialiști din domeniul proprietății industriale. După susținerea examenelor de absolvire a cursurilor menționate, 7 dintre

auditori, care au îndeplinit cerințele Regulamentului de atestare a evaluatorilor, au fost supuși atestării pentru conferirea calificării de evaluator în proprietatea intelectuală și sunt incluși în Registrul Național al Evaluatorilor, extrasul din care este publicat în BOPI nr.9.2004.

Organizarea cursurilor pentru evaluatori și atestarea evaluatorilor au fost acțiuni de pionierat și au avut drept scop inițierea creării unui important element al infrastructurii pieței produselor intelectuale – institutul de evaluatori independenți, fără de care formarea și extinderea pieței inovațiilor este imposibilă.

AGEPI, pe măsura solicitării, va continua această activitate, și în calitate sa de gestionar al Registrului Național al Evaluatorilor va informa titularii OPI despre schimbările survenite în Registru, monitorizând în același timp activitatea de evaluare a OPI.

Activități de promovare a PI

La 5-8 august curent în localitatea Vadul lui Vodă, mun. Chișinău, s-a desfășurat seminarul cu genericul „Managementul ONG-urilor”, la care au fost invitați specialiști de la AGEPI pentru a familiariza publicul larg cu activitatea din domeniul protecției proprietății industriale.

Seminarul a fost organizat de către Consiliul Administrativ al Federației Naționale a Fermierilor din Republica Moldova (FNFM), fiind destinat directorilor executivi și colaboratorilor Centrelor de Informație și Consultanță (CIC) ale organizațiilor regionale ale FNFM.

Participanții au fost instruiți cum să abordeze și să aplice la modul practic metodele și tehnicile elaborării unui proiect de afaceri în mediul rural, iar specialiștii AGEPI A. Moisei, director Departament Juridic, și M. Spinei, șef Secție Promovarea PI, au prezentat comunicări vizând aspectele actuale ale protecției proprietății industriale în Republica Moldova.

* * *

În perioada 9-12 septembrie curent colaboratorii Direcției Promovarea Proprietății Industriale AGEPI au participat la expozițiile „Black sea Letex” și „Furniture Interior”, la Centrul Internațional “Moldexpo”.

În cadrul ambelor manifestări reprezentanții AGEPI au desfășurat activități de marketing și consulting, au prezentat publicațiile oficiale ale Agenției și un stand con-

sacrat protecției PI în Republica Moldova, au participat cu rapoarte la seminarele “Dezvoltarea industriei ușoare în contextul integrării Republicii Moldova în UE” și “Industria mobilei – ramură importantă a economiei naționale”, organizate de către Ministerul Industriei.

Expoziția Internațională Specializată “Black Sea LETEX”, la a IV-a ediție, desfășurată sub egida Ministerului Industriei și Federației de Modă din Moldova, a inclus o gamă largă de articole de vestimentație, confecții, țesături, textile, încălțăminte, alte produse din industria ușoară, care prezintă un interes deosebit din punctul de vedere al protecției designului și modelelor industriale. Concomitent, s-a desfășurat Festivalul Internațional de Modă “Fashion-2004”, ediția a VII-ea, la care au participat designeri vestimentari din țară și de peste hotare.

Cea de-a III ediție a expoziției “Furniture Interior” a implicat participarea celor mai mari producători de mobilă din republică.

„Enciclopedia viței de vie și a vinului” va ameliora imaginea ramurii

La sfârșitul lunii iulie a.c. la Academia de Științe a Republicii Moldova a avut loc prima ședință a consiliului organizatoric privind editarea „Enciclopediei viței de vie și a vinului” în cadrul noii colecții de carte „Academica”.

Scopul pe care și-l propune colegiul redacțional este promovarea domeniilor viticulturii și vinificației, oglindirea istoriei dezvoltării lor și crearea unei imagini favorabile a ramurilor pe piața internă și cea externă.

În cadrul ședinței comune a Prezidiului AȘM și Consiliului tehnico-științific al

Departamentului Agroindustrial „Moldova-Vin”, urmează a fi aprobată concepția noii lucrări științifice și precizate sursele de finanțare. Enciclopedia va fi editată la editura „Știința”, în trei limbi.

Ultima publicație de acest gen - „Enciclopedia de viticultură și vinificație” - a fost editată în limba rusă în anul 1988 în Iugoslavia, și a fost apreciată de către Oficiul Internațional de Viticultură și Oenologie din Franța drept cea mai reușită lucrare din domeniu al anului.

(www.asm.md)

Prima bursă agricolă din Moldova

Federația națională AGROinform a fondat la sfârșitul lunii august prima Bursă agricolă on-line din Moldova, care poate fi găsită pe site-ul www.agravista.md.

Aurelia Bondari, director executiv al AGROinform, a menționat că pe acest site va fi plasată întreaga informație despre oferta și cererea de producție agricolă.

Fondatorii bursei își propun să soluționeze problema lipsei de informație în rândurile producătorilor privind prețurile la mărfurile agricole și posibilitățile de a le comercializa.

Aurelia Bondari a spus că pe site va fi plasată informație la zi despre stocurile de producție agricolă și despre firmele-cumpărătoare din România, Belarus, Rusia, Ucraina și Polonia.

În primele trei luni de la fondare, producătorii agricoli și achizitorii vor avea posibilitatea să-și plaseze informația pe site gratuit. După expirarea acestui termen, bursa va funcționa pe bază comercială. Specialiștii de la AGROinform nu au stabilit deocamdată tarifele pentru plasarea informației, dar afirmă că acestea îi vor favo-

riza pe producători într-o mai mare măsură decât pe achizitori.

AGROinform intenționează să monitorizeze activitatea Bursei, deși specialiștii consideră că le va fi destul de greu să sintetizeze date statistice concrete privind numărul de tranzacții intermediare de Bursă.

Directorul executiv al AGROinform a precizat că fondarea bursei on-line

www.agravista.md. face parte din programul „Eforturi integrate pentru dezvoltarea capacităților rurale”, pe care Federația îl implementează în prezent. AGROinform a creat acest site în parteneriat cu Biroul de informații în agromarketing CAMIB. Organizația speră să atragă în activitatea bursei Ministerul Agriculturii și alți parteneri-furnizori de informație.

(Infotag)

„Barza Albă” – simbolul calității vinurilor moldovenești

Pentru a nu se pune la îndoială calitatea vinurilor autohtone și pentru ca ele să nu fie contrafăcute, sticlele vor fi marcate cu logotipul „Barza Albă”, care va fi simbolul ireproșabil al calității superioare. Această declarație a făcut-o Valeriu Mironescu, directorul general al Departamentului agroindustrial „Moldova-Vin”, în cadrul unei „mese rotunde”, pe 29 iunie a.c., la care au participat mai mulți experți în domeniu, precum și cei mai mari producători de băuturi alcoolice din țară.

Dreptul de a plasa logotipul „Barza Albă” pe sticle îl vor deține doar producătorii de vinuri de calitate înaltă.

„Va fi o comisie care va testa calitatea vinurilor și, în cazul în care aceasta nu va

corespunde cerințelor piețelor de desfacere, ei nu vor primi logotipul în cauză. Datorită acestui fapt, consumatorii vor putea deosebi produsele vinicole de calitate înaltă de cele contrafăcute”, a spus Mironescu.

Valeriu Țîra, vicedirectorul Departamentului „Moldova-Vin”, a menționat necesitatea creării unui Fond de promovare a producției autohtone pe piața rusă. De asemenea, el a declarat că, începând cu anul 2005, producătorii de băuturi alcoolice vor produce vinuri cu tăria de 10 grade și nu de 9 grade, cum este în prezent.

Experții au specificat că deși vinurile noastre sunt criticate de unele companii din Federația Rusă, ele continuă să se bucure de succes pe această piață.

(Infotag)

Конкурс “Изобретение года” продолжается

Concursul “*Invenția anului*” continuă

Concursul republican „INVENȚIA ANULUI” a fost lansat de Agenția de Stat pentru Protecția Proprietății Industriale a Republicii Moldova (AGEPI) și Uniunea Inventatorilor și Raționalizatorilor (UIR) „Inovatorul” în primăvara anului curent.

Scopul acestui nou concurs, care se va desfășura în fiecare an, constă în popularizarea și susținerea activității inovaționale în țara noastră, stimularea deținătorilor titlurilor de protecție pentru invenții și modele de utilitate în vederea aplicării în producție a rezultatelor elaborărilor intelectuale și antrenării investitorilor naționali și străini în procesul de valorificare a inovațiilor din sfera tehnico-științifică.

La concurs pot participa inventatori de la instituțiile de cercetare-dezvoltare, organizații, întreprinderi, asociații, care activează pe teritoriul Republicii Moldova, indiferent de forma lor de proprietate, precum și inventatorii individuali.

Se vor înainta invenții și modelele de utilitate protejate prin brevete și certificate, aflate în vigoare pe teritoriul republicii și peste hotare, obținute în anul calendaristic precedent și care presupun un impact pozitiv asupra dezvoltării economiei naționale, rezolvării problemelor ce țin de necesitățile curente ale vieții, tehnică, transport, chimie, industria alimentară, textile, mecanică, electricitate, fizică și alte domenii.

Prioritate se va acorda invențiilor și modelelor de utilitate a căror includere în procesul de producție s-a soldat cu efecte economice concrete.

Concursul se va desfășura la următoarele nominalizări:

- ✓ „Invenția anului” - premiul 5000 lei
- ✓ „Invenția anului - autor un tânăr inventator” - premiul 3000 lei
- ✓ „Modelul de utilitate al anului” – premiul 3000 lei

Bilanțul concursului și premiarea învingătorilor vor avea loc în fiecare an în cadrul manifestărilor consacrate Zilei Mondiale a Proprietății Intelectuale (26 Aprilie).

Pentru informații suplimentare adresați-vă la AGEPI.

Relații la tel.: 44-00-21, 49-30-16, 44-02-55 (interior 2-18)

Республиканский конкурс «ИЗОБРЕТЕНИЕ ГОДА» организован Государственным агентством Республики Молдова по охране промышленной собственности (AGEPI) и Союзом изобретателей и рационализаторов “Inovatorul” весной этого года.

Этот новый ежегодный конкурс призван пропагандировать и поддерживать изобретательскую и инновационную деятельность в нашей стране, поощрять владельцев охранных документов на изобретения и полезные модели в целях использования результатов интеллектуальных разработок в производстве и активного вовлечения местных и зарубежных инвесторов в процессах освоения научно-технических инноваций.

В конкурсе могут участвовать изобретатели научно-исследовательских институтов, организаций, предприятий, ассоциаций, действующих на территории Республики Молдова, независимо от формы собственности, а также частные изобретатели.

На конкурс можно представить изобретения и полезные модели, охраняемые патентами и свидетельствами на территории Республики Молдова или за рубежом, полученными в период прошлого календарного года, которые могут способствовать развитию национальной экономики, удовлетворению жизненных потребностей, относящиеся к технике, транспорту, химии, пищевой промышленности, текстилю, механике, электротехнике, физике и другим областям.

В конкурсной оценке приоритет отдается изобретениям и полезным моделям, используемым в производстве с конкретным экономическим эффектом.

Конкурс проводится в следующих номинациях:

- ✓ ИЗОБРЕТЕНИЕ ГОДА” – премия 5000 лей
- ✓ ИЗОБРЕТЕНИЕ ГОДА ЮНОГО ИЗОБРЕТАТЕЛЯ” – премия 3000 лей
- ✓ ПОЛЕЗНАЯ МОДЕЛЬ ГОДА” – премия 3000 лей.

Итоги конкурса и награждение победителей будут проводиться ежегодно на торжественном заседании, посвященном Международному Дню Интеллектуальной Собственности (26 Апрелья).

За дополнительной информацией обращайтесь в AGEPI

Тел.: 44-02-55, 49-30-16 (внут. 2-18)

CURSURI ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI PROPRIETĂȚII INTELLECTUALE

AGEPI Vă *invită* la cursurile de instruire pentru obținerea calificării „*Consilier în proprietate intelectuală*”.

- ✧ Durata și orarul studiilor: 10 săptămâni în zilele de luni, miercuri și vineri între orele 14⁰⁰ – 17³⁰.
- ✧ Instruirea se efectuează în bază de contract, în limbile română și rusă.
- ✧ Taxa de studii - 1500 lei.
- ✧ Înscrierea la cursuri se efectuează permanent.
- ✧ Studiile încep în funcție de completarea grupei.

Relații la tel.: 44-00-21; 49-30-16 (2-69)

Fax: 44-01-19

КУРСЫ В ОБЛАСТИ ОХРАНЫ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ СОБСТВЕННОСТИ

AGEPI *приглашает* на курсы для получения профессиональной квалификации «*Консультант в области интеллектуальной собственности*».

- ✧ Срок обучения и расписание занятий - 10 недель по понедельникам, средам и пятницам с 14⁰⁰ до 17³⁰.
- ✧ Обучение проводится на договорной основе, на румынском и русском языках.
- ✧ Стоимость обучения - 1500 лей.
- ✧ Запись на курсы проводится постоянно.
- ✧ Начало занятий - по мере комплектования группы.

Справки по тел.: 44-00-21; 49-30-16 (2-69)

Факс: 44-01-19

AVIZ

Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală și Academia de Științe a Moldovei invită la **Conferința internațională „Probleme teoretice și practice ale economiei proprietății intelectuale”**, care va avea loc în perioada 24-25 noiembrie 2004 în incinta AGEPI.

Tematica conferinței:

- Rolul proprietății intelectuale în dezvoltarea economico-socială a țării;
- Dimensiunea intelectuală a creșterii economice;
- Antreprenoriatul inovațional și formarea infrastructurii procesului de inovare;
- Gestiunea proprietății intelectuale la nivel macro și microeconomic;
- Formarea și specificul pieței de proprietate intelectuală;
- Evaluarea și evidența contabilă a activelor nemateriale;
- Rolul strategiilor și proiectelor inovaționale în relansarea economică;
- Modalități de promovare a produselor noi;
- Stimularea spiritului inovativ și încurajarea implementării inovațiilor;
- Combaterea contrafacerii și pirateriei.

Oferta de participare

(numele și prenumele, locul de muncă și funcția, telefonul, e-mail, titlul comunicării) poate fi expediată pe adresa: MD-2024, Chișinău, str. A. Doga 24/1; Fax 44-01-19; prin e-mail: crawcenco@agepi.md

Cerințe față de materialele prezentate

- ✧ Titlul (majuscule bold 16, centrat)
- ✧ Prenumele și numele autorilor (complet)
- ✧ Instituția, organizația, întreprinderea
- ✧ Volumul materialului – maximum 8 pagini
- ✧ Textul materialului (intervalul 1,5 caractere – 14, format A4 (210x297 mm), stânga 30 mm, partea de sus și de jos câte 25 mm, dreapta 15 mm).

- ✘ *Materialele pot fi expediate prin e-mail cu prezentarea ulterioară pe suport hârtie, semnat de autori, în programul Word for Windows, fontul Times New Roman. Numărul maxim de autori – 3.*
- ✘ *Autorii sunt rugați să prezinte rapoartele redactate, ținând cont de regulile stilistice și ortografice, consultând dicționarele de specialitate, purtând responsabilitate de cifre, nume, denumiri etc.*
- ✘ *Termenul de prezentare a ofertei – 5 noiembrie 2004.*
- ✘ *Textul integral al comunicării – până la 19 noiembrie 2004.*

Comunicările vor fi editate într-o culegere specială în redacția autorilor. Imprimare la tipografia AGEPI.

Cele mai frecvente întrebări privind mărcile de produse sau de servicii

5. Sunetele și mirosurile, pot fi percepute în calitate de mărci?

- Marca este, în primul rând, un semn distinctiv care reflectă și permite o diferențiere a produselor. În cazul în care se va prezenta dovada distinctivității, aceste tipuri de mărci vor putea fi înregistrate. Nu există, însă, o armonizare în legislații privind tipurile respective de mărci. Legislația mai multor state nu permite înregistrarea mărcilor sonore și olfactive, deoarece există cerința ca marca să fie perceptibilă vizual.

În cazul când se cere protecția pentru o marcă sonoră, va trebui să se facă o descriere detaliată a sunetelor și a partiturii, deoarece regulamentele existente privind mărcile impun ca cererea să conțină des-

crierea detaliată a mărcii, marca să fie ușor de reprodus/să poată fi reprezentată grafic. Aceeași situație este și pentru mirosuri – ele sunt cel mai greu de reprezentat grafic sau de descris în cerere. De asemenea, aroma nu va putea fi înregistrată ca marcă în cazul în care are un caracter mai mult funcțional decât de diferențiere a produselor, de ex., în cazul solicitării unei mărci ce constă din miros pentru așa produse ca parfumurile sau apele de colonie, cererile pot fi respinse. Mirosurile care vor indica produsul, la fel, nu pot fi înregistrate (nu poate fi înregistrat mirosul de lămâie pentru sucuri de lămâie).

Jurnaliștii abordează tematica proprietății intelectuale

Este în plină desfășurare cea de-a treia ediție a concursului republican al jurnaliștilor, organizat de AGEPI. La concurs participă jurnaliști profesioniști și corespondenți netitulari din mediile de informare republicane și locale care reflectă tematica protecției proprietății industriale și intelectuale, promovează inventatorii autohtoni și rolul inovațiilor în dezvoltarea socio-economică a țării.

Participanții sunt rugați să prezinte materialele (în 3 exemplare) până la 30 octombrie 2004 la Serviciul de presă al AGEPI. Se admit materiale publicate și difuzate în limbile română sau rusă, însoțite de un scurt Curriculum vitae al participantului.

Rezultatele vor fi anunțate în cadrul conferinței de presă organizate cu ocazia desfășurării Expoziției Internaționale Specializate „INFOINVENT-2004” (10-13 noiembrie curent), iar premiile vor fi înmânate în cadrul ceremoniei de închidere a expoziției.

Premiile sunt prevăzute pentru următoarele medii de informare:

- *Presa scrisă;*
- *Agenții de presă;*
- *Posturi de Radio și TV;*
- *Articol scris de specialiști în domeniul PPI;*
- *Articol scris de studenți.*

AGEPI va acorda următoarele premii:

Premiul I – 1500 lei

Premiul II - 1000 lei

Premiul III - 750 lei

Premii speciale ale Juriului.

Pentru informații suplimentare:

tel.: 44-00-10, 44-02-55 (2-66); e-mail: press@agepi.md

Журналисты освещают тематику интеллектуальной собственности

Продолжается III республиканский конкурс журналистов, организованный AGEPI. В конкурсе участвуют профессиональные журналисты и внештатные корреспонденты республиканских и местных средств массовой информации, освещающих в прессе тематику охраны промышленной и интеллектуальной собственности, оказывающих содействие местным изобретателям и подчеркивающих роль инноваций в социально-экономическом росте республики.

Просим всех участников представить материалы в 3-х экземплярах в Пресс-бюро AGEPI до 30 октября 2004 г. Принимаются материалы, опубликованные на румынском или русском языках, с приложением краткой биографии участника конкурса.

Результаты конкурса будут объявлены в рамках пресс-конференции, организованной по случаю проведения Международной специализированной выставки "INFOINVENT-2004" (10-13 ноября с.г.), а премии будут вручены на церемонии закрытия выставки.

Предусмотрены премии для следующих средств информации:

- Пресса;
- Пресс-агентства;
- Радио и ТВ;
- Статьи, представленные специалистами в области ОПС;
- Статьи, представленные студентами.

AGEPI установило следующие премии:

I премия – 1500 лей

II премия – 1000 лей

III премия – 750 лей

Специальные премии жюри.

За дополнительной информацией обращаться:

тел.: 44-00-10, 44-02-55 (2-66), e-mail: press@agepi.md

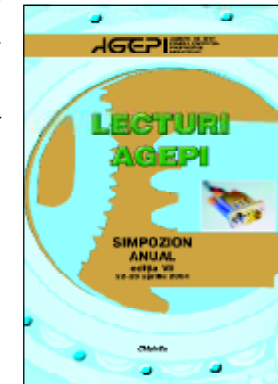
Noutăți editoriale

La AGEPI a văzut lumina tiparului culegerea „LECTURI AGEPI”, ce inserează comunicările participanților – reprezentanți ai diverselor instituții științifice și de specialitate din Republica Moldova și din România – la ediția a VII-a a simpozionului internațional științifico-practic cu genericul „Inovarea creează viitorul”, organizat de Agenția de Stat pentru Protecția Proprietății Industriale în perioada 22-23 aprilie 2004.

Printre acestea menționăm: „Proprietatea industrială – factor de bază în dezvoltarea economică”, „Structurile inovatoare pe mapamond și perspectiva dezvoltării lor în Republica Moldova”, „Probleme ale protecției juridice a tehnologiilor scientintensive”, „Oportunitatea protecției prin brevet a metodelor de afaceri”, „Modalități de stimulare a activității inovatoare”, „Comerțul electronic și proprietatea intelectuală”, „Specificul evaluării mărcilor”, „Răspunderea penală în cazul încălcării dreptului de autor și drepturilor conexe” ș.a.

Este îmbucurător faptul că pe an ce trece aria tematică a comunicărilor din cadrul „Lecturilor AGEPI” se extinde considerabil, accentele punându-se în ultimul timp pe aspectele practice concrete ale valorificării

proprietății industriale ca element de bază în dezvoltarea durabilă a economiei naționale. Astfel, participanții la „Lecturi AGEPI-2004” au menționat necesitatea imperioasă a instituirii unui mecanism legis-

lativ-normativ de susținere și stimulare activă a creării, protecției juridice și utilizării obiectelor de proprietate industrială. Printre prioritățile momentului au fost relevate formarea parcurilor științifice, tehnologice și inovatoare după modelul celor occidentale, stimularea creării, protecției și utilizării obiectelor de proprietate industrială, remunerarea autorilor obiectelor de proprietate industrială create în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, constituirea fondului pentru sprijinul protecției obiectelor de proprietate industrială în străinătate, formarea unui climat favorabil pentru investitorii autohtoni și străini.

Publicația este destinată specialiștilor de diferite profiluri implicați în procesele de creare, protecție juridică și valorificare a obiectelor de proprietate industrială și, credem, le va fi de un real folos în activitatea cotidiană.

Culegerea „LECTURI AGEPI” poate fi consultată sau procurată la biblioteca AGEPI.

DivertisMOMENT

Știați că unor produse populare le-a trebuit 100 de ani pentru a pătrunde pe piață?

- Primul proces de transmitere fax a fost brevetat în 1843 de Alexander Bain, dar aparatele de fax au devenit utilizabile abia în 1964.
- În 1888, Frank Sprague a finalizat o cale ferată electrică, dar locomotivele electrice au fost folosite numai în 1895.
- Eugene Ely a aterizat cu un avion pe un vapor în 1911, dar portavioanele au fost perfectate abia după 20 de ani.
- Primul salt cu parașuta a fost făcut de pe vârful unui turn din Franța în 1783.
- Leonardo da Vinci a făcut schițe detaliate ale parașutei în 1485. A mai făcut schițe și pentru un elicopter, un tanc și roți de aterizare retractabile. Primul elicopter ce putea duce o persoană a fost pilotat de Paul Cornu în 1907. Tancurile au fost folosite pentru prima dată în timpul primului război mondial în Cambrai, Franța în 1917. Primul aeroplan cu roți retractabile a fost construit în 1933. Da Vinci a mai sugerat și metode de respirație sub apă. Jacques-Yves Cousteau și Emile Gagnon au folosit dispozitivul portabil de scufundare abia în 1943, 458 de ani mai târziu.
- Cu toate că Alexander Fleming a descoperit penicilina în 1928, abia în 1938 Howard Florey și Ernst Chain au găsit o cale de a o produce, demonstrând-o abia în 1942.
- Adolph Fick a sugerat pentru prima dată lentilele de contact în 1888, și cu toate că firmele fabricau lentile din sticlă, abia în 1948 Kevin Tuohy a inventat lentilele moi din plastic.
- Codul de bare a fost inventat de Bernard Silver și Norman Woodland. Sistemul lor folosea lumina pentru a citi un set de cercuri concentrice, dar au trebuit să mai aștepte încă două decade înainte ca apariția computerelor să facă practic sistemul lor.
- Computerul a fost lansat în 1943, cu mult peste 100 de ani după ce Charles Babbage a proiectat primul dispozitiv programabil. Babbage a renunțat la ideea lui după ce nu a reușit să adune capital pentru a o pune în practică.
- Thomas Edison a inventat fonograful în 1877.
- Peter Carl Goldmark a inventat discul LP în 1948. Discul Compact CD a fost inventat de Joop Sinjou și Toshi Tada Doi în 1979. CD-ului i-au trebuit 15 ani pentru a înlocui LP.
- Internetul a fost lansat în 1979. Tim Berners Lee a introdus WWW în 1989. Au devenit însă populare odată cu lansarea browser-ului Mosaic în 1994.

(Sursa: Internet)

Automobilul ce poate merge pe diferite tipuri de sol și pe apă

Un automobil care poate merge pe șosea, în mlaștină, pe plajă și poate "înota" în apă a fost testat cu succes la Shenyang, în nord-estul Chinei, invenția fiind brevetată.

Acest tip de automobil păstrează înfățișarea, modul de conducere, șasiul și majoritatea tehnologiilor autovehiculelor tradiționale. Printr-un sistem de mișcare format din roți și șenile se asigură circulația normală a mașinii pe diferite căi de rulare.

Automobilul amintit are perspective bune de a fi realizat pe scară largă, mai ales că este adecvat pentru armată, poliția militară, prospecțiuni geologice, investigații științifice, acțiuni de salvare în caz de catastrofe naturale.

Tulpina H5N1 a gripei aviare acum și la porcine

China a anunțat la 20 august că a descoperit tulpina mortală a virusului gripei aviare pentru prima dată la porcine. Potrivit declarațiilor lui Chen Hualan, responsabil de la Laboratorul național de cercetări privind gripa aviară, cercetătorii ai laboratorului au izolat virusul H5N1 din prelevările de la porci efectuate în anul 2003 și, din nou, în acest an.

Organizația Mondială a Sănătății (OMS) a avertizat, la începutul acestui an, că virusul H5N1 ar putea ucide milioane de oameni dacă se combină cu virusul gripei umane și că acest risc ar crește dacă porcul este purtător de H5N1, deoarece, după cum precizează AFP, organismul său poate primi viruși atât animal, cât și umani.

"Nu este pur și simplu prima dată în China, ci prima dată în lume" când H5N1 este descoperit la porcine, a subliniat Chen Hualan, cu prilejul unei conferințe internaționale privind prevenirea gripei aviare și a sindromului respirator sever acut.

A fost descoperită o mască de aproximativ 2.400 de ani

Arheologii bulgari au descoperit sub pământ, în mormântul unui rege trac, o mască de aur veche de aproximativ 2.400 de ani, scrie un cotidian bulgar.

Potrivit șefului echipei de arheologi, Gheorghi Kitov, citat de ziarul local *Trud*, masca reprezintă un chip uman și este lucrată din 500 de grame de aur masiv, iar descoperirea a fost făcută la 19 august a.c., în apropierea satului Sipka, situat la 200 de kilometri est de Sofia.

“Această mască unică arată chiar mai bine decât faimoasa imagine a regelui Agamemnon (eroul grec descris de Homer în *Iliada*). Este prima mască tracă din aur masiv descoperită vreodată”, a declarat Gheorghi Kitov, precizând că masca ar putea aparține regelui Seutus al III-lea, rege trac care a domnit în regiune în cel de-al V-lea secol î.e.n.

(ROMPRES-MOLDPRES)

Editor: Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală

Consiliul editorial:

N. Taran (președinte), I. Daniliuc, M. Rojnevschi, V. Rusanovschi, V. Crețetov,
A. Moisei, V. Bliuc, E. Marandici, E. Popa, M. Vicol

Redactori responsabili - A. Zavalistăi, Sv. Tacu

Coperta - N. Budesco

Tehnoredactare - R. Bîrnaz

Imprimat la Tipografia AGEPI

Adresa noastră:

Str. A. Doga 24/1, MD-2024 Chișinău, Republica Moldova

Tel.: 44-02-55, 49-30-16, fax 44-01-19 e-mail: office@agepi.md, URL: www.agepi.md